

RAN - 2001000104030043

RAN-2001000104030043

S.Y.B.A. (Sem. IV) Examination October - 2023

Sanskrit (Core Prin.) Paper - IX

Kavyashastram

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

S.Y.B.A. (Sem. IV)

Name of the Subject :

Sanskrit (Core Prin.) Paper - IX Kavyashastram

Subject Code No.: 2001000104030043

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્રશ્ન-૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)

૧૦

- (૧) ધનંજયને ક્યાંના અને ક્યા રાજાનો આશ્રય મળ્યો હતો?
- (૨) નાટ્યવેદનો પ્રયોગ કોણે કર્યો હતો?
- (૩) 'પ્રાસંગિક' કથાવસ્તુ કોને કહેવાય?
- (૪) સંવાદની દ્રષ્ટિએ કથાવસ્તુના કેટલા વિભાગ પડે છે ? ક્યા ક્યા?
- (૫) મમ્મટ 'વ્યતિરેક' અલંકારના કેટલા પ્રકાર આપે છે?
- (૬) છંદના કેટલા પ્રકાર છે? ક્યા ક્યા?
- (૭) 'મ ર મ ન ય ય ય' અંધારણ ક્યા છંદનું છે? અક્ષર સંખ્યા કેટલી?

પ્રશ્ન-૨(અ) કારિકા સમજાવો (ગમે તે બે)

૦૮

- (૧) વ્યાકીર્ણે મન્દબુદ્ધિનાં જાયતે મતિવિભ્રમઃ ।
તસ્યાર્થસ્તત્પદૈસ્તેન સંક્ષિપ્ય ક્રિયતેઽઙ્ગસા ॥
- (૨) અન્યમદ્ભવાશ્રયં નૃત્યમ્ નૃત્તં તાલલયાશ્રયમ્ ।
આદ્યં પદર્થાભિનયો માર્ગો દેશી તથા પરમ્ ॥

- (३) अवस्थाः पञ्च कार्यस्य प्रारब्धस्य फलार्थिभिः ।
आरम्भयत्नप्राप्त्याशानियतासिफलागामाः ॥
- (४) प्रख्यातोत्पाद्यमिश्रत्वभेदात्त्रेधापि तत्त्रिधा ।
प्रख्यातमितिहासादेरुत्पाद्यं कविकल्पितम् ॥

(ब) छंद अंधारण तथा उदाहरण सहित समजावो (गमे ते अेक)

०५

- (१) मन्दाक्रान्ता
(२) आर्या

प्रश्न-३ टूंक नोध लणो. (गमे ते अे)

१३

- (१) इपकना प्रकारो
(२) धनंजयनुं जवन
(३) अर्थप्रकृतयः
(४) अर्थोपक्षेपकः

प्रश्न-४ (अ) अलंकार लक्षण तथा उदाहरण सहित समजावो. (गमे ते अेक)

०४

- (१) दीपक
(२) तुल्ययोगिता

(ब) साम्यभेद थर्यो (गमे ते अेक)

०६

- (१) दृष्टांत-प्रतिवस्तुपमा
(२) व्याजस्तुति-व्याजोक्ति

(क) अलंकार ओणभी समजावो. (गमे ते अेक)

०४

- (१) क्षीणः क्षीणोऽपि शशी भूयो भूयोऽभिवर्धते सत्यम् ।
विरम प्रसीद सुन्दरि यौवनमनिवर्ति यातं तु ॥
- (२) निजदोषावृत्तमनसामतिसुन्दरमेव भाति विपरीतम् ।
पश्यति पित्तोपहतः शशीशुभ्रं शङ्खमपि पीतम् ॥